

(สำเนา)
เลขรับ ๑๕/๒๕๕๖ วันที่ ๑๒ มี.ค. ๒๕๕๖
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๖๕๐๑

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ มีนาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

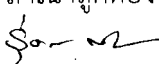
สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศ
ในเรื่องทางอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องด่วน

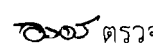
จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึก
วิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วนตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๕๗
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๑๕๑

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

อรรถัย พิมพ์
ศัพท์พจนาน
 ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕
ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒)
- (๒) กำหนดให้ผู้ประสานงานกลางมีอำนาจส่งข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือทรัพย์สินใดไปให้ต่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน การฟ้องคดี หรือการพิจารณาคดีในศาลแม้ประเทศนั้นยังมีได้ร้องขอ (เพิ่มมาตรา ๑๔/๑)
- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมให้ศาลส่งบันทึกคำเบิกความของพยานรวมทั้งพยานหลักฐานอื่นในสำนวนไปยังพนักงานอัยการผู้ยื่นคำร้องเพื่อส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการต่อไป (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗ วรรคสาม)
- (๔) แก้ไขเพิ่มเติมกระบวนการค้น อายัด หรือยึดทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐาน และเพื่อประโยชน์ขั้นสุดท้ายในการริบทรัพย์สินหรือในการบังคับบุคคลใดให้ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินในกรณีที่ศาลต่างประเทศยังไม่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้น แม้ว่าการกระทำความผิดอันเป็นเหตุให้มีการค้น อายัด หรือยึดจะมีได้เกิดขึ้นในราชอาณาจักร (แก้ไขเพิ่มเติมชื่อส่วนที่ ๕ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ และเพิ่มมาตรา ๒๓/๑)
- (๕) แก้ไขเพิ่มเติมการโอนบุคคลซึ่งถูกคุมขังให้ครอบครัวคลุมถึงการโอนบุคคลซึ่งถูกคุมขังเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีทั้งชั้นเจ้าพนักงานและชั้นศาล (แก้ไขเพิ่มเติมชื่อส่วนที่ ๖ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘)
- (๖) กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้บุคคลซึ่งถูกควบคุมโดยประเทศผู้ร้องขอหรือประเทศที่สามเดินทางผ่านประเทศไทยเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีชั้นเจ้าพนักงานหรือชั้นศาลในประเทศผู้ร้องขอ (เพิ่มมาตรา ๒๙/๑)

- (๗) แก้ไขเพิ่มเติมการริบหรือยึดทรัพย์สินให้ครอบคลุมการอายัดทรัพย์สินและการบังคับชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลต่างประเทศ (แก้ไขเพิ่มเติมข้อส่วนที่ ๙ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ และเพิ่มมาตรา ๓๕/๑)
- (๘) กำหนดให้ถือว่าบรรดาพยานหลักฐาน เอกสาร และข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้เป็นพยานหลักฐานและเอกสารที่รับฟังได้ตามกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑)

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญามีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาในปัจจุบัน โดยผู้ประสานงานกลางไม่สามารถส่งคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศไปให้เจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคำร้องขอได้ และผู้ประสานงานกลางไม่มีอำนาจส่งข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือทรัพย์สินใดไปให้ต่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน การฟ้องคดี หรือการพิจารณาคดีในศาล หากประเทศนั้นยังมีได้ร้องขอ อันทำให้การให้ความร่วมมือเป็นไปอย่างจำกัด กระบวนการค้นหรือยึดทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐานและเพื่อประโยชน์ขั้นสุดในการริบทรัพย์สินที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถป้องกันการยกย้ายถ่ายเททรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดได้ อีกทั้งการโอนบุคคลซึ่งถูกคุมขังยังไม่ครอบคลุมถึงการโอนบุคคลซึ่งถูกคุมขังเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีในชั้นเจ้าพนักงาน การริบหรือยึดทรัพย์สินยังไม่ครอบคลุมถึงการบังคับชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลต่างประเทศ นอกจากนี้ ข้อมูลที่ได้รับความร่วมมือจากต่างประเทศในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ จึงต้องมีบทบัญญัติรองรับให้ข้อมูลดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานและเอกสารที่รับฟังได้ตามกฎหมายด้วยสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวเพื่อให้การให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศ
ในเรื่องทางอาญา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๑
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศ
ในเรื่องทางอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่าง
ประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ให้ผู้ประสานงานกลางส่งคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ
ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เพื่อดำเนินการต่อไป

(๑) คำร้องขอให้สืบทายาคำพยานหรือจัดหาให้ซึ่งเอกสารหรือทรัพย์สินอันเป็นพยานหลักฐานซึ่งเป็นการดำเนินการนอกศาล คำร้องขอให้จัดส่งเอกสาร คำร้องขอให้ค้น คำร้องขอให้สืบหาบุคคล และคำร้องขอให้อายัดหรือยึดเอกสารหรือทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐาน ให้ส่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรืออธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

(๒) คำร้องขอให้สืบพยานบุคคล พยานเอกสาร หรือพยานวัตถุซึ่งเป็นการดำเนินการในศาล คำร้องขอให้อายัดหรือยึดทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ชั้นที่สุดในการริบทรัพย์สินหรือในการบังคับบุคคลใดให้ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สิน และคำร้องขอให้อายัด ยึดหรือริบทรัพย์สิน หรือบังคับชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลต่างประเทศ ให้ส่งพนักงานอัยการ

(๓) คำร้องขอให้โอนหรือรับโอนบุคคลซึ่งถูกคุมขังเพื่อสืบพยานบุคคล ให้ส่งอธิบดีกรมราชทัณฑ์

(๔) คำร้องขอให้เริ่มกระบวนการคดีทางอาญา ให้ส่งพนักงานอัยการในกรณีให้เห็นสมควร ผู้ประสานงานกลางอาจส่งคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้แก่เจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับคำร้องขอนั้นก็ได้

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔/๑ ในส่วนที่ ๑ บททั่วไปของหมวด ๒ การให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๑๔/๑ ในกรณีจำเป็นและมีเหตุผลอันสมควร ผู้ประสานงานกลางอาจส่งข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือทรัพย์สินใดไปให้ต่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน การฟ้องคดี หรือการพิจารณาคดีได้แม้ประเทศนั้นยังมิได้ร้องขอความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ การส่งข้อมูลดังกล่าวต้องไม่กระทบกระเทือนต่อการสืบสวนสอบสวน การฟ้องคดี หรือการพิจารณาคดีในประเทศไทย”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อสืบพยานหลักฐานเสร็จแล้ว ให้ศาลส่งบันทึกคำเบิกความของพยาน รวมทั้งพยานหลักฐานอื่นในสำนวนไปยังพนักงานอัยการผู้ยื่นคำร้องเพื่อส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเพื่อดำเนินการต่อไป”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกชื่อส่วนที่ ๕ การค้นและยึด และมาตรา ๒๓ ของหมวด ๒ การให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศ ในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนที่ ๕
การค้น อายัด หรือยึด

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้ค้น อายัด ยึด และส่งมอบทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐาน ถ้ามีเหตุที่จะออกคำสั่งหรือ หมายให้ค้น อายัด หรือยึดทรัพย์สินได้ตามกฎหมาย ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการขอให้ศาล ออกคำสั่งหรือหมายให้ค้น อายัด หรือยึดทรัพย์สินนั้นได้”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือ ระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๒๓/๑ เมื่อได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้อายัดหรือยึด ทรัพย์สินใดเพื่อประโยชน์ชั้นที่สุดในการริบทรัพย์สินหรือในการบังคับบุคคลใดให้ชำระเงินแทนการ ริบทรัพย์สินและเป็นกรณีที่ศาลต่างประเทศยังไม่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้น ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจยื่นคำขอต่อศาลที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ในเขตอำนาจเพื่อมีคำสั่งอายัดหรือยึด ทรัพย์สินนั้น

ให้ศาลพิจารณาคำขอตามวรรคหนึ่งเป็นการด่วน ถ้าเป็นที่พอใจจากคำแถลง ของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือพยานหลักฐานที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้นำมาสืบหรือที่ศาลได้เรียก มาสืบเองว่าคดีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอาจมีการจำหน่าย จ่าย โอน ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินนั้น ให้พ้นจากการริบทรัพย์สินหรือการบังคับให้ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สิน หรืออาจมีการทำให้ ทรัพย์สินนั้นไร้ประโยชน์หรือเสื่อมมูลค่าลงจนอาจทำให้การริบทรัพย์สินหรือการบังคับให้ชำระเงิน แทนการริบทรัพย์สินนั้นไม่เป็นผล ให้ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นไว้ก่อนได้

ผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงของทรัพย์สินที่ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดตามวรรคสอง อาจยื่นคำขอโดยพลันเพื่อให้ศาลสั่งยกเลิกคำสั่งนั้น หากความปรากฏแก่ศาลว่าผู้นั้นมิได้รู้เห็น เป็นใจด้วยในการกระทำอันเป็นเหตุให้ต่างประเทศมีคำร้องขอตามวรรคหนึ่งและมีได้กระทำกร อันเป็นเหตุตามวรรคสอง ให้ศาลสั่งยกเลิกคำสั่งนั้นเสีย

การที่ศาลมีคำสั่งยกคำขอหรือยกเลิกคำสั่งอายัดหรือยึดที่ได้ออกตามคำขอ ย่อมไม่ตัดสิทธิเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่จะเสนอคำขอให้ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นใหม่”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับกับการออกคำสั่งหรือหมายให้ค้น อายัด หรือยึด และการค้น อายัด หรือยึดตามความในส่วนนี้ด้วยโดยอนุโลม และให้ดำเนินการได้แม้ว่าการกระทำความผิดอันเป็นเหตุให้มีการค้น อายัด หรือยึดจะมีได้เกิดขึ้นในราชอาณาจักรก็ตาม”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกข้อส่วนที่ ๖ การโอนบุคคลที่ถูกคุมขังเพื่อสืบพยาน และมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ ของหมวด ๒ การให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนที่ ๖ .

การโอนบุคคลซึ่งถูกคุมขังเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีชั้นเจ้าพนักงานหรือชั้นศาล

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้ส่งบุคคลซึ่งถูกคุมขังในประเทศไทยไปเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีชั้นเจ้าพนักงานหรือชั้นศาลในประเทศผู้ร้องขอ หรือขอส่งบุคคลซึ่งถูกคุมขังในประเทศผู้ร้องขอมาเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีชั้นเจ้าพนักงานหรือชั้นศาลในประเทศไทย ถ้าผู้ประสานงานกลางพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการจำเป็นและบุคคลซึ่งถูกคุมขังนั้นสมัครใจ ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการส่งตัวบุคคลนั้นไปยังประเทศผู้ร้องขอหรือรับตัวบุคคลนั้นจากประเทศผู้ร้องขอเข้ามาในประเทศไทย

การส่งตัวและรับตัวบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ ระยะเวลาที่บุคคลซึ่งถูกส่งตัวไปเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีชั้นเจ้าพนักงานหรือชั้นศาลในต่างประเทศและอยู่ภายใต้ความควบคุมของประเทศผู้ร้องขอ ให้ถือว่าเป็นระยะเวลาที่ผู้นั้นถูกคุมขังในประเทศไทย

มาตรา ๒๘ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีอำนาจคุมขังบุคคลซึ่งถูกคุมขังที่ถูกส่งตัวมาจากต่างประเทศเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีชั้นเจ้าพนักงานหรือชั้นศาลตลอดเวลาที่บุคคลนั้นอยู่ในประเทศไทย เมื่อบุคคลนั้นช่วยเหลือในการดำเนินคดีในชั้นเจ้าพนักงานหรือในชั้นศาลเสร็จแล้ว ให้แจ้งผู้ประสานงานกลางทราบ”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๙/๑ ในส่วนที่ ๖ การโอนบุคคล ซึ่งถูกคุมขังเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีชั้นเจ้าพนักงานหรือชั้นศาล ของหมวด ๒ การให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่อง ทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๒๙/๑ ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้บุคคล ซึ่งถูกควบคุมโดยประเทศผู้ร้องขอหรือประเทศที่สามเดินทางผ่านประเทศไทยเพื่อช่วยเหลือในการ ดำเนินคดีชั้นเจ้าพนักงานหรือชั้นศาลในประเทศผู้ร้องขอ หากผู้ประสานงานกลางเห็นว่าเป็นกรณี ที่อาจให้ความช่วยเหลือได้ ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางผ่าน

ให้บุคคลตามวรรคหนึ่งเดินทางผ่านประเทศไทยภายในระยะเวลา ที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว หากบุคคลนั้นมีได้เดินทางต่อไป ยังประเทศผู้ร้องขอหรือประเทศที่สาม ให้ผู้ประสานงานกลางมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นเดินทาง กลับไปยังประเทศที่บุคคลนั้นออกเดินทางมาในครั้งแรก

ให้ประเทศผู้ร้องขอรับผิดชอบการควบคุมตัวบุคคลตามวรรคหนึ่งในระหว่าง เดินทางผ่านประเทศไทย ทั้งนี้ เว้นแต่ประเทศผู้ร้องขอและผู้ประสานงานกลางตกลงกัน เป็นอย่างอื่น”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกชื่อส่วนที่ ๙ การริบหรือยึดทรัพย์สิน และมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ของหมวด ๒ การให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน

“ส่วนที่ ๙

การอายัด ยึด หรือริบทรัพย์สิน และการบังคับชำระเงินแทนการริบทรัพย์สิน
ตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ของศาลต่างประเทศ

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้อายัด หรือยึดทรัพย์สินตามคำสั่งก่อนมีคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ หรือให้ริบทรัพย์สินหรือบังคับ บุคคลใดให้ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินตามคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ยังไม่ถึงที่สุดของศาลต่างประเทศ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจยื่นคำขอต่อศาลที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ในเขตอำนาจหรือศาลที่พบตัวบุคคลนั้น อยู่ในเขตอำนาจ แล้วแต่กรณี เพื่อมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นหรือทรัพย์สินของบุคคลนั้น ไว้ก่อน

ให้ศาลพิจารณาคำขอตามวรรคหนึ่งเป็นการด่วน ถ้าเป็นที่พอใจจากคำแถลงของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือพยานหลักฐานที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้นำมาสืบหรือที่ศาลได้เรียกมาสืบเองว่าศาลต่างประเทศมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น และคดีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอาจมีการจำหน่าย จ่าย โอน ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินให้พ้นจากการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลต่างประเทศ หรืออาจมีการทำให้ทรัพย์สินไร้ประโยชน์หรือเสื่อมมูลค่าลงจนอาจทำให้การบังคับการตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลต่างประเทศไม่เป็นผล ให้ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นหรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นไว้ก่อนเด

ผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงของทรัพย์สินที่ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดหรือบุคคลซึ่งถูกอายัดหรือยึดทรัพย์สินตามวรรคสอง อาจยื่นคำขอโดยพลันเพื่อให้ศาลสั่งยกเลิกคำสั่งนั้น หากความปรากฏแก่ศาลว่าผู้นั้นมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำอันเป็นเหตุให้ต่างประเทศมีคำร้องขอตามวรรคหนึ่งและมีได้กระทำการอันเป็นเหตุตามวรรคสอง ให้ศาลสั่งยกเลิกคำสั่งนั้นเสีย การที่ศาลมีคำสั่งยกคำขอหรือยกเลิกคำสั่งอายัดหรือยึดที่ได้ออกตามคำขอย่อมไม่ตัดสิทธิเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่จะเสนอคำขอให้ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นหรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นใหม่

มาตรา ๓๓ เมื่อได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้ริบทรัพย์สินหรือบังคับบุคคลใดให้ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินตามคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดของศาลต่างประเทศ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจยื่นคำขอต่อศาลที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ในเขตอำนาจหรือศาลที่พบตัวบุคคลนั้นอยู่ในเขตอำนาจ แล้วแต่กรณี เพื่อมีคำพิพากษาริบทรัพย์สินหรือให้บุคคลนั้นชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินตามคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดของศาลต่างประเทศนั้น

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากจำเป็น ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจทำการสอบสวนหรือจะมอบหมายให้พนักงานสอบสวนคนใดทำการสอบสวนแทนก็ได้

เมื่อได้รับคำขอ ให้ศาลหมายเรียกเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจและบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมายังศาล และเมื่อได้ฟังบุคคลเหล่านั้นแล้ว หากศาลเห็นว่า ศาลต่างประเทศมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น และในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีนั้น ศาลต่างประเทศได้ให้โอกาสแก่จำเลย ผู้ต้องหา และผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงของทรัพย์สินในการพิสูจน์สิทธิของตน ให้ศาลพิพากษาริบทรัพย์สินหรือให้บุคคลนั้นชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินตามที่กำหนดไว้ในคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดของศาลต่างประเทศนั้น

มาตรา ๓๔ การอายัด ยึด หรือริบทรัพย์สิน และการบังคับชำระเงิน
 แทนการริบทรัพย์สินที่กำหนดไว้ในคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลต่างประเทศส่วน นี้
 ให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งได้แม้ว่าการกระทำความผิดอันเป็นเหตุให้มีการอายัด ยึด
 หรือริบทรัพย์สินหรือการบังคับชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินนั้นจะมีได้เกิดขึ้น
 ในราชอาณาจักร และให้ศาลพิพากษาหรือริบทรัพย์สินหรือบังคับชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินได้
 แม้ว่าผู้กระทำความผิดถึงแก่ความตายไปแล้ว หากความปรากฏแก่ศาลว่าคำพิพากษาหรือคำสั่ง
 ของศาลต่างประเทศนั้นถึงที่สุดก่อนที่ผู้นั้นจะถึงแก่ความตาย

มาตรา ๓๕ การสอบสวน การยื่นคำขอ การพิจารณา การพิพากษา และการ
 มีคำสั่งเกี่ยวกับการอายัด ยึด หรือริบทรัพย์สิน และการบังคับชำระเงินแทนการริบทรัพย์สิน
 ตามที่กำหนดไว้ในคำพิพากษานั้น ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
 และประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยการริบทรัพย์สินมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๕/๑ ทรัพย์สินที่ศาลมีคำพิพากษาให้ริบและเงินที่ศาลมีคำพิพากษา
 ให้ชำระแทนการริบทรัพย์สินตามความในส่วนนี้ให้ตกเป็นของแผ่นดิน แต่ศาลจะพิพากษาให้
 ทำให้ทรัพย์สินนั้นใช้ไม่ได้หรือทำลายทรัพย์สินนั้นเสียก็ได้ ทั้งนี้ เว้นแต่กรณีที่มีสนธิสัญญา
 กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ก็ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญานั้น

เมื่อมีกรณีที่ต้องคืนทรัพย์สินที่ริบหรือเงินที่ศาลมีคำพิพากษาให้ชำระแทนการ
 ริบทรัพย์สินให้แก่ประเทศผู้ร้องขอตามที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญา ให้ผู้ประสานงานกลางยื่นคำร้อง
 ต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้ส่งทรัพย์สินหรือเงินนั้นแก่ผู้ประสานงานกลางเพื่อคืนให้แก่ประเทศผู้ร้องขอ

ทรัพย์สินที่ริบหรือเงินที่ศาลมีคำพิพากษาให้ชำระแทนการริบทรัพย์สินอันจะต้อง
 คืนให้แก่ประเทศผู้ร้องขอนั้น เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายที่ประเทศไทยได้ใช้ไปในการดำเนินการเกี่ยวกับ
 การริบหรือการบังคับให้ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สิน และค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเพื่อคืนทรัพย์สิน
 หรือเงินดังกล่าวให้แก่ประเทศผู้ร้องขอแล้ว ให้ผู้ประสานงานกลางคืนทรัพย์สินหรือเงิน
 ส่วนที่เหลือให้แก่ประเทศผู้ร้องขอ ทั้งนี้ เว้นแต่กรณีที่มีสนธิสัญญากำหนดไว้เป็นอย่างอื่น
 ก็ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญานั้น

ดอกผลของทรัพย์สินหรือเงินตามวรรคสองที่เกิดขึ้นในระหว่างที่ยังมิได้คืนให้แก่
 ประเทศผู้ร้องขอ ให้ตกเป็นของแผ่นดิน”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๑ บรรดาพยานหลักฐานและเอกสารที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด ให้ถือว่าเป็นพยานหลักฐานและเอกสารที่รับฟังได้ตามกฎหมาย ทั้งนี้ ให้รวมถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศ
ในเรื่องทางอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๕๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่กฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญามีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาในปัจจุบัน โดยผู้ประสานงานกลางไม่สามารถส่งคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศไปให้เจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคำร้องขอได้ และผู้ประสานงานกลางไม่มีอำนาจส่งข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือทรัพย์สินใดไปให้ต่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน การฟ้องคดี หรือการพิจารณาคดีในศาล หากประเทศนั้นยังมีได้ร้องขอ อันทำให้การให้ความร่วมมือเป็นไปอย่างจำกัด กระบวนการค้นหรือยึดทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐานและเพื่อประโยชน์ขั้นสุดในการรับทรัพย์สินที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถป้องกันการยกย้ายถ่ายเททรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดได้ อีกทั้งการโอนบุคคลซึ่งถูกคุมขังก็ยังไม่ครอบคลุมถึงการโอนบุคคลซึ่งถูกคุมขังเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีในชั้นเจ้าพนักงาน การรับหรือยึดทรัพย์สินยังไม่ครอบคลุมถึงการบังคับชำระเงินแทนการรับทรัพย์สินตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลต่างประเทศ นอกจากนี้ ข้อมูลที่ได้รับความร่วมมือจากต่างประเทศในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ จึงต้องมีบทบัญญัติรองรับให้ข้อมูลดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานและเอกสารที่รับฟังได้ตามกฎหมาย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวเพื่อให้การให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ โดยกรณีคำร้องขอให้สอบปากคำพยานหรือจัดหาให้ซึ่งเอกสารหรือทรัพย์สินอันเป็นพยานหลักฐานซึ่งเป็นการดำเนินการนอกศาล คำร้องขอให้จัดส่งเอกสาร คำร้องขอให้ค้นคำร้องขอให้สืบหาบุคคล และคำร้องขอให้อายัดหรือยึดเอกสารหรือทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐาน ให้ผู้ประสานงานกลางส่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรืออธิบดี

กรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อดำเนินการต่อไป ส่วนคำร้องขอให้เริ่มกระบวนการคดีทางอาญาให้ผู้ประสานงานกลางส่งพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ เพื่อความเป็นเอกภาพในการเริ่มกระบวนการคดีทางอาญา ในการนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ใช้คำว่า “พนักงานอัยการ” แทน “อัยการพิเศษฝ่ายคดี” เพื่อมิให้เกิดปัญหาในกรณีที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงชื่อตำแหน่งอัยการพิเศษฝ่ายคดีเป็นอย่างอื่น ประกอบกับมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้อัยการสูงสุดหรือผู้ซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายเป็นผู้ประสานงานกลาง กรณีจึงไม่น่าเกิดปัญหาว่าผู้ประสานงานกลางส่งคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้แก่พนักงานอัยการโดยไม่ถูกต้อง แต่กลับจะทำให้การบริหารงานภายในของสำนักงานอัยการสูงสุดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้ความร่วมมือกับต่างประเทศในเรื่องทางอาญามีความคล่องตัวมากขึ้น นอกจากนี้ได้กำหนดให้ผู้ประสานงานกลางมีอำนาจส่งคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้แก่เจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคำร้องขอ นั้นด้วยเพื่อให้การให้ความช่วยเหลือเป็นไปด้วยความคล่องตัวยิ่งขึ้น

๒.๒ กำหนดให้ผู้ประสานงานกลางมีดุลพินิจที่จะส่งข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือทรัพย์สินใดไปให้ต่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน การฟ้องคดีหรือการพิจารณาคดีแม้ประเทศนั้นยังมิได้ร้องขอความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ หากผู้ประสานงานกลางเห็นว่าการส่งข้อมูลดังกล่าวเป็นกรณีที่น่าจำเป็นและมีเหตุผลอันสมควร ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการให้ความร่วมมือกับต่างประเทศในการต่อต้านการกระทำความผิดสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกระทำความผิดฐานทุจริต อาชญากรรมข้ามชาติ และการก่อการร้าย อย่างไรก็ตาม การส่งข้อมูลดังกล่าวต้องไม่กระทบกระเทือนต่อการสืบสวนสอบสวน การฟ้องคดีหรือการพิจารณาคดีในประเทศไทย

๒.๓ แก้ไขเพิ่มเติมให้ศาลส่งบันทึกคำเบิกความของพยาน รวมทั้งพยานหลักฐานอื่นในสำนวนไปยังพนักงานอัยการผู้ยื่นคำร้องเพื่อส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการต่อไป โดยพนักงานอัยการไม่ต้องยื่นคำร้องขอรับบันทึกคำเบิกความของพยาน รวมทั้งพยานหลักฐานอื่นต่อศาลอีกเพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการ

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมส่วนที่ ๕ ให้ครอบคลุมถึงการอายัดทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐาน และเพิ่มมาตรการในการอายัดหรือยึดทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ขั้นสูงสุดในการริบทรัพย์สินหรือในการบังคับบุคคลใดให้ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินในกรณีที่ได้รับคำร้องขอจากต่างประเทศให้อายัดหรือยึดทรัพย์สินดังกล่าวโดยศาลต่างประเทศยังไม่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้น โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจยื่นคำขอต่อศาลที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ในเขตอำนาจเพื่อมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้น และกำหนดให้ศาลพิจารณาคำขอเป็นการด่วน หากเป็นที่พอใจจากคำแถลงของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือพยานหลักฐานที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้นำมาสืบหรือที่ศาลได้เรียกมาสืบเองว่าคดีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอาจมีการจำหน่าย จ่าย โอน ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินนั้นให้พ้นจากการริบทรัพย์สินหรืออาจมีการทำให้ทรัพย์สินนั้นไร้ประโยชน์หรือเสื่อมมูลค่าลงจนอาจทำให้การริบทรัพย์สินนั้น

ไม่เป็นผล ให้ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นไว้ก่อนได้ อย่างไรก็ตาม ผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงของทรัพย์สินที่ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดอาจยื่นคำขอโดยพลันเพื่อให้ศาลสั่งยกเลิกคำสั่งนั้น และหากความปรากฏแก่ศาลว่าผู้ยื่นคำขอได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำอันเป็นเหตุให้ต่างประเทศมีคำร้องขอและมีได้กระทำการอันเป็นเหตุอันควรเชื่อว่าจะอาจมีการจำหน่าย จ่าย โอน ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินนั้นให้พ้นจากการริบทรัพย์สิน หรืออาจมีการทำให้ทรัพย์สินนั้นไร้ประโยชน์หรือเสื่อมมูลค่าลงจนอาจทำให้การริบทรัพย์สินนั้นไม่เป็นผล ให้ศาลสั่งยกเลิกคำสั่งนั้นเสีย และในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกคำขอหรือยกเลิกคำสั่งอายัดหรือยึดที่ได้ออกตามคำขอ ไม่ตัดสิทธิเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่จะเสนอคำขอให้ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นใหม่ นอกจากนี้ ได้กำหนดให้การค้น อายัด หรือยึดในกรณีนี้สามารถกระทำได้แม้ว่าการกระทำความผิดอันเป็นเหตุให้มีการค้น อายัด หรือยึดจะได้เกิดขึ้นในราชอาณาจักร ทั้งนี้ เพื่อให้การให้ความร่วมมือเป็นไปอย่างกว้างขวาง

๒.๕ แก้ไขเพิ่มเติมการโอนบุคคลที่ถูกคุมขังให้ครอบคลุมถึงการโอนบุคคลที่ถูกคุมขังเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดีทั้งในชั้นเจ้าพนักงานและชั้นศาล

๒.๖ เพิ่มมาตรการให้ความช่วยเหลือในกรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้บุคคลซึ่งถูกควบคุมโดยประเทศผู้ร้องขอหรือประเทศที่สามเดินทางผ่านประเทศไทยเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีชั้นเจ้าพนักงานหรือชั้นศาลในประเทศผู้ร้องขอ โดยหากผู้ประสานงานกลางเห็นว่าเป็นกรณีที่อาจให้ความช่วยเหลือได้ ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางผ่าน ในกรณีนี้ บุคคลนั้นต้องเดินทางผ่านประเทศไทยภายในระยะเวลาที่ผู้ประสานงานกลางกำหนด หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วบุคคลนั้นยังมีได้เดินทางต่อไปยังประเทศผู้ร้องขอหรือประเทศที่สาม ให้ผู้ประสานงานกลางมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นเดินทางกลับไปยังประเทศที่บุคคลนั้นออกเดินทางมาในตอนแรก และในระหว่างเดินทางผ่านประเทศไทย ให้ประเทศผู้ร้องขอรับผิดชอบการควบคุมตัวบุคคลนั้น เว้นแต่ประเทศผู้ร้องขอและผู้ประสานงานกลางตกลงกันเป็นอย่างอื่น

๒.๗ แก้ไขเพิ่มเติมส่วนที่ ๙ การริบหรือยึดทรัพย์สิน ให้ครอบคลุมการอายัดทรัพย์สินและการบังคับชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลต่างประเทศโดยแยกออกเป็น ๒ กรณี คือ

(๑) กรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้ริบหรือยึดทรัพย์สินตามคำสั่งก่อนมีคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ หรือให้ริบทรัพย์สินหรือบังคับบุคคลใดให้ชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินตามคำพิพากษาที่ยังไม่ถึงที่สุดของศาลต่างประเทศ

ในกรณีนี้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจยื่นคำขอต่อศาลที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ในเขตอำนาจ หรือศาลที่พบตัวบุคคลนั้นอยู่ในเขตอำนาจ แล้วแต่กรณี เพื่อมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นหรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นไว้ก่อน และให้ศาลพิจารณาคำขอดังกล่าวเป็นการด่วน ถ้าศาลพิจารณาแล้วเป็นที่พอใจจากคำแถลงของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือพยานหลักฐานที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้นำมาสืบหรือที่ศาลได้เรียกมาสืบเองว่าศาลต่างประเทศมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น และคดีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอาจมีการ

จำหน่าย จ่าย โอน ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินให้พ้นจากการบังคับตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ หรืออาจมีการทำให้ทรัพย์สินไร้ประโยชน์หรือเสื่อมมูลค่าลงจนอาจทำให้การบังคับการตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศไม่เป็นผล ให้ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นหรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นไว้ก่อนได้ แต่ผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงของทรัพย์สินที่ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดหรือบุคคลซึ่งถูกอายัดหรือยึดทรัพย์สินอาจยื่นคำขอโดยพลันเพื่อให้ศาลสั่งยกเลิกคำสั่งนั้น โดยหากความปรากฏแก่ศาลว่าผู้นั้นมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำอันเป็นเหตุให้ต่างประเทศมีคำร้องขอและมีได้กระทำการที่เป็นเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอาจมีการจำหน่าย จ่าย โอน ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินให้พ้นจากการบังคับตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ หรืออาจมีการทำให้ทรัพย์สินไร้ประโยชน์หรือเสื่อมมูลค่าลงจนอาจทำให้การบังคับการตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศไม่เป็นผล ให้ศาลสั่งยกเลิกคำสั่งนั้นเสีย และในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกคำขอหรือยกเลิกคำสั่งอายัดหรือยึดที่ได้ออกตามคำขอไม่ตัดสิทธิเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่จะเสนอคำขอให้ศาลมีคำสั่งอายัดหรือยึดทรัพย์สินนั้นใหม่

(๒) กรณีที่ได้รับคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้บริบททรัพย์สินหรือบังคับบุคคลใดให้ชำระเงินแทนการบริบททรัพย์สินตามคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดของศาลต่างประเทศ

ในกรณีนี้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจยื่นคำขอต่อศาลที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ในเขตอำนาจ หรือศาลที่พบตัวบุคคลนั้นอยู่ในเขตอำนาจ แล้วแต่กรณี เพื่อมีคำพิพากษาบริบททรัพย์สินหรือให้บุคคลนั้นชำระเงินแทนการบริบททรัพย์สินตามคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดของศาลต่างประเทศนั้น โดยในการดำเนินการดังกล่าว เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจะสอบสวนเองหรือจะมอบหมายให้พนักงานสอบสวนคนใดทำการสอบสวนแทนก็ได้ เมื่อศาลได้รับคำขอแล้ว ให้ศาลดำเนินการสอบสวนวิธีพิจารณาโดยหมายเรียกเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจและบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมายังศาล และเมื่อได้ฟังบุคคลเหล่านั้นแล้ว หากศาลเห็นว่า ศาลต่างประเทศมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น และในการดำเนินการสอบสวนพิจารณาคดีนั้น ศาลต่างประเทศได้ให้โอกาสแก่จำเลย ผู้ต้องหา และผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงของทรัพย์สินในการพิสูจน์สิทธิของตน ให้ศาลมีคำพิพากษาบริบททรัพย์สินหรือให้บุคคลนั้นชำระเงินแทนการบริบททรัพย์สินตามที่กำหนดไว้ในคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดของศาลต่างประเทศนั้น

ทั้งนี้ การอายัด ยึด หรือบริบททรัพย์สิน และการบังคับให้ชำระเงินแทนการบริบททรัพย์สินที่กำหนดไว้ในคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลต่างประเทศทั้งสองกรณีนี้ ให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งได้แม้ว่าการกระทำความผิดอันเป็นเหตุให้มีการอายัด ยึด หรือบริบททรัพย์สินหรือการบังคับชำระเงินแทนการบริบททรัพย์สินนั้นจะมิได้เกิดขึ้นในราชอาณาจักรเพื่อให้การให้ความช่วยเหลือเป็นไปอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ เพื่อป้องกันมิให้มีการทำให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของกองมรดก สมควรกำหนดให้ศาลพิพากษาบริบททรัพย์สินหรือบังคับชำระเงินแทนการบริบททรัพย์สินได้แม้ว่าผู้กระทำความผิดถึงแก่ความตายไปแล้ว หากความปรากฏแก่ศาลว่าคำพิพากษาของศาลต่างประเทศนั้นถึงที่สุดก่อนที่ผู้นั้นจะถึงแก่ความตาย

การสอบสวน การยื่นคำขอ การพิจารณา การพิพากษา และการมีคำสั่งเกี่ยวกับการอายัด ยึด หรือริบทรัพย์สิน และการบังคับชำระเงินแทนการริบทรัพย์สินตามที่กำหนดไว้ในคำพิพากษานั้น ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยการริบทรัพย์สินมาใช้บังคับโดยอนุโลม

๒.๘ สำหรับทรัพย์สินที่ศาลมีคำพิพากษาริบและเงินที่ศาลมีคำพิพากษาให้ชำระแทนการริบทรัพย์สินตามคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดของศาลต่างประเทศนั้น ให้ตกเป็นของแผ่นดิน แต่ศาลจะพิพากษาให้ทำให้ทรัพย์สินนั้นใช้ไม่ได้หรือทำลายทรัพย์สินนั้นเสียก็ได้ เว้นแต่กรณีที่ได้มีสนธิสัญญากำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ก็ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญานั้น แต่หากมีกรณีที่ต้องคืนทรัพย์สินที่ริบหรือเงินที่ศาลมีคำพิพากษาให้ชำระแทนการริบทรัพย์สินให้แก่ประเทศผู้ร้องขอตามที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญา ให้ผู้ประสานงานกลางยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้ส่งทรัพย์สินหรือเงินนั้นแก่ผู้ประสานงานกลางเพื่อคืนให้แก่ประเทศผู้ร้องขอโดยทรัพย์สินที่ริบหรือเงินที่ศาลมีคำพิพากษาให้ชำระแทนการริบทรัพย์สินอันจะต้องคืนให้แก่ประเทศผู้ร้องขอนั้น เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายที่ประเทศไทยได้ใช้ไปในการดำเนินการเกี่ยวกับการริบและค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเพื่อคืนทรัพย์สินหรือเงินดังกล่าวให้แก่ประเทศผู้ร้องขอแล้ว ให้ผู้ประสานงานกลางคืนทรัพย์สินหรือเงินส่วนที่เหลือให้แก่ประเทศผู้ร้องขอ เว้นแต่กรณีที่ได้มีสนธิสัญญากำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ก็ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญานั้น ส่วนดอกผลของทรัพย์สินหรือเงินดังกล่าวที่เกิดขึ้นในระหว่างที่ยังมิได้คืนให้แก่ประเทศผู้ร้องขอ ให้ตกเป็นของแผ่นดิน

๒.๙ โดยที่ปัจจุบันการดำเนินคดีอาญาในหลายประเทศมีการนำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้อย่างแพร่หลาย การขอและการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาในปัจจุบันจึงต้องสามารถรองรับยานหลักฐาน เอกสาร และข้อมูลที่ได้มาจากต่างประเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ด้วย คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงได้ปรับปรุงมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้ถือว่าบรรดาพยานหลักฐาน เอกสาร และข้อมูลที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด เป็นพยานหลักฐานและเอกสารที่รับฟังได้ตามกฎหมาย โดยรวมถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย